מדריך למורה: רגע לפני חיסור עד 100

למורה בלבד

מה בדף ומתי

- **דף אחד לכל תלמיד**, כ-15 דקות. הדף מעורר סקרנות לקראת הנושא "חיסור עד 100" (ספר 2, עמ' 38-67), ולא מלמד אותו: אין בו כלל, אין בו את המילים מחוסר, מחסר והפרש, ואין בו את הדרך בלוח ה-100.
- **מתי:** בשיעור שלפני הנושא, כשהכיתה מגיעה אליו.
- **על מה הוא נשען:** מספרים עד 100 בעשרות וביחידות (רצועות עשרת), וחיבור עד 100 (ספר 2, נושאים 1-2). חיסור בעשרות שלמות התלמידים פגשו כבר בכיתה א' (מדריך למורה, ספר 2, עמ' 32).
- **הציור:** כל חבילה היא 10 מדבקות, כמו רצועת עשרת, וכל עיגול בודד הוא מדבקה אחת. זה המבנה של ההמחשה בספר (עמ' 38, 44): כל הציור הוא מה שהיה, המסומנות ב-\ הן מה שנתנו, והשאר הוא מה שנשאר (מדריך למורה, עמ' 33).

איך משתמשים, בשלושה צעדים

1. **קוראים יחד את הסיפור.** כל תלמיד משער ומקיף מספר אחד במשימה 1, בלי לבדוק. ציוד נדרש: עיפרון.
2. **בודקים.** התלמידים מסמנים \ על 3 חבילות (משימה 2), וכותבים תרגיל לסיפור (משימה 3). מתחת לכל משבצת כתוב מה היא סופרת: היו, נתן, נשארו. בכל משימה יש דוגמה פתורה, כך שאפשר לעבוד לבד. מי שרוצה יכול לבדוק גם ברצועות עשרת.
3. **עוצרים בשאלה לשיעור הבא.** לא עונים עליה עכשיו. היא הפתיחה של השיעור הבא.

איך פותחים את הנושא בשיעור הבא

- **פותחים כמו במדריך, בפעילויות לפתיחה** (מדריך למורה, עמ' 32-33): חוזרים על רצף המספרים ועל חיסור 10 בלוח ה-100 (ספר עמ' 38). השאלה שבסוף הדף היא הפתיחה: סמנו יחד את 54 בלוח ה-100 ועלו שורה אחת באותו הטור. מגיעים ל-44, כי 54 − 10 = 44 (מדריך למורה, עמ' 33, פעילות לפתיחה 3).
- **משימה 1 בספר (עמ' 38):** שמש וטופי המחישו מספר ברצועות עשרת והוציאו כמה רצועות, כמו החבילות של המדבקות בדף. שאלו כמו במדריך (עמ' 33): "כמה רצועות עשרת הוא הוציא?" ו"איזה תרגיל מתאים להמחשה של שמש?".
- **בהמשך הנושא, במשימה 7 (ספר עמ' 44-45):** חוזר התרגיל של הדף, 54 − 30 = 24, בדרכים של טופי ושל שמש. זה זמן טוב להוציא את הדף ולהשוות.
- לאורך הנושא (מדריך למורה, עמ' 37): ספרת היחידות לא משתנה, וספרת העשרות היא כמות של עשרות, לא רק ספרה. הדף נותן לזה תמונה ראשונה.

התשובות והתגובות הצפויות

משימה 1	כל השערה מתקבלת, ובודקים אותה במשימות 2-3. תגובה צפויה: 51, אצל תלמיד שמוריד 3 מהמדבקות הבודדות במקום 3 חבילות. 21 אצל מי שמוריד 3 גם מהחבילות וגם מהבודדות. התשובה: **24**.
משימה 2	3 חבילות מסומנות. לא מסומנות 2 חבילות ו-4 מדבקות בודדות: נשארו **24** מדבקות.
משימה 3	54 − 30 = 24 (היו 54, נתן 30, נשארו 24). תגובה צפויה: 54 − 3 = 51, כי בסיפור כתוב "3 חבילות". המילה "נתן" מתחת למשבצת והדוגמה (54 − 10 = 16: חבילה אחת היא 10 מדבקות) מראות שכותבים את מספר המדבקות, לא את מספר החבילות.
שאלה לשיעור הבא	54 − 10 = 44: מסמנים 54 בלוח ה-100 ועולים שורה אחת באותו הטור (מדריך למורה, עמ' 33). אין תשובה לכתוב עכשיו. בודקים יחד בפתיחת השיעור הבא.